

## דף צו.

עין משפט א.

הרמב"ם הל' תמידין ומוספין פ"ג הי"ח

חביתי כהן גדול מצות עשה להקריב בכול יום מחצה בבקר <sup>א</sup> עם תמיד של שחר ומחצה בין הערבים עם תמיד של בין הערבים. ולישתן ואפיתן דוחין את השבת ואת הטמאה ככל קרבן שקבוע לו זמן שנאמר 'תפיני' שתהא נאה ולא תאפה מבערב. ועוד אם תאפה מבערב תפסל בלינה שהמרחשת מכלי הקדש היא כמו שבארנו:

עין משפט ב.

הרמב"ם הל' תמידין ומוספין פ"ג הי"ט

טחינת סולתן <sup>ק</sup> והרקדן בחוץ ואינן דוחין את השבת:

עין משפט ג.

הרמב"ם הל' ג. מילה פ"ב ה"ז

וכן אין שוחקין לה סממנין ואין מחמין לה חמין. ואין עושין לה אספלגית. ואין טורפין יין ושמן. ואם לא שחק כמון מערב שבת לועס בשניו ונותן. ואם לא טרף יין ושמן נותן זה לעצמו וזה לעצמו. זה הכלל, כל שאפשר לעשותו מערב שבת אינו דוחה את השבת.

- צ.** כסף משנה: חביתי כהן גדול מצות עשה להקריבם בכל יום מחצה בבקר וכו'. משנה בס'פ התכלת (דף נ'): ומ"ש ולישתן ואפיתן דוחין את השבת ואת הטמאה וכו'. שם (דף נ'). ומ"ש כמו שבארנו בפ"א ממעשה הקרבנות:
- ק.** כסף משנה: ומה שכתב טחינת סולתן והרקדן בחוץ ואינם דוחים את השבת. משנה בפ' שתי הלחם (דף צ"ו):

\*\*\*\*\*  
את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרם בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477  
email: minchat.aaa@gmail.com

## אָבֵל אִם שָׁכַח וְלֹא הִכִּינוּ הַמְכָּשִׁירִין תְּדַחֶה הַמִּלָּה לְתַשִּׁיעִי:

### שו"ע או"ח סימן שלא סעיף ו

ו. מכשירי מילה ר' שאפשר לעשותם מע"ש אינם דוחים את השבת ש',  
ע"כ אם לא הביא איזמל למילה מע"ש ת' אינו מביאו בשבת דרך ר"ה  
ואפי' דרך כרמלית שהעמידו חכמים דבריהם במקום כרת א'.  
אבל דבר שאין בו איסור אלא מדרבנן אומר לעכו"ם ועושהו כ', ואם  
הוא דבר שאסור לישראל לעשותו מן התורה אסור לומר לא"י לעשותו.

### שו"ע יו"ד סימן רסו סעיף ב

ב. מילה דוחה יו"ט ושבת כשהיא בזמנה ג', אבל מילה שלא בזמנה  
ג. כגון תיקון האיזמל, והבאתו למקום הברית במקום שאין עירוב, ושחיקת סממנים  
לברית ותיקון התחבושת.  
ד. אפי' נאנס ולא עשאם או עשאם ונאבדו, אם לא שמל כבר ואח"כ נתפזרו הסממנים  
דעושה משום הסכנה לולד.  
ה. מוהל שתיקן צפרניו ונסדקו ביום שבת י"א דמותר לתקנם ע"י עכו"ם בשבת, וכן אם  
סכין המילה נפגם יש מתירין לתקנו ע"י עכו"ם, עיין בכה"ח אות מ"ח-מ"ט.  
ו. ומה שלא מביאים התינוק למקום האיזמל היות ואין בו הכלל שחי נושא את עצמו  
ואסור.  
ז. ואם מותר לטלטל האיזמל אחר המילה, עיין במ"א ס"ק ה'.  
ח. היינו שיש בזה צד כרת כגון גדול שלא מל, אבל בתינוק אין בו אלא עשה על  
האב, ולהרמב"ם אפי' גדול שלא מל אינו עובר אלא בעשה אבל כרת אינו חייב עד  
שימות והוא ערל ובמזיד, אבל להראב"ד בכל יום עומד באיסור כרת וכ"ה דעת הטור  
ביו"ד סי' ר"ס.  
ט. דהוי שבות דשבות במקום מצוה כמ"ש בסי' ש"ז סעיף ה', ועיין בסי' רע"ו סעיף ב'  
דיש מקילין אפי' במלאכה דאורייתא וכתב המ"א דאם א"א בענין אחר במילה יש  
לסמוך עליהם, כה"ח אות נ"ז.  
י. שם בדף קל"ב ע"א ויליף לה ר"י מקרא.

## אינה דוחה ד.

ואפי' מילה בזמנה אינה דוחה אלא המילה עצמה והפריעה <sup>ה</sup> והמציצה, ואפי' פירש חוזר על הציצין המעכבין דהיינו נשאר עור החופה רוב גובהה של העטרה ואפי' במקום אחד, אבל ציצין שאינם מעכבין אינו חוזר עליהם בשבת אם כבר פירש, ונותנים עליה תחבושת <sup>ו</sup> בשבת.

<sup>הגה:</sup> מותר לטלטל סכין המילה אחר המילה <sup>ז</sup> ולהצניעו בחצר שעשו בו עירוב, אע"פ שאינו צריך לו עוד באותה שבת, שהרי לא הוקצה בין השמשות מאחר והיה צריך אותו באותה שבת.

ב. ג. מכשירי המילה אינם דוחים השבת <sup>ח</sup> כיון שהיה אפשר לעשותם מבעוד יום, ע"כ אין עושין סכין למול בו, ואין מביאין אותו ממקום למקום אפי' להוציאו מן הבית ולהביאו דרך הגגות וחצירות ומבואות שלא עירבו בהן.

אבל אם שכח הסכין בגג או בחצר, מותר להביאו מזה לזה אפי' עירבו חצירות <sup>ט</sup> עם הבתים.

ד. ממשנה שם בדף קל"ז ע"ב.

ה. ממשנה קל"ג ע"א.

ו. שם במשנה.

ז. והט"ז בס"ק א' חולק על הרמ"א והביא ראיות דאסור לטלטלו אחרי המילה שלא לצורך אם לא להצניעו באותו חדר שמל בו, וגם לפני המילה אין לטלטלו בחנם, כל שאינו לצורך המילה. ובנה"כ דחה ראיות הט"ז והסכים עם הרמ"א אך לא התיר אלא להצניעו בחצר המעורבת ע"ש. וכן העלה בספר ראשון לציון דאסור לטלטלו, דמש"כ הרמ"א שלא הוקצה בבין השמשות אינו, דודאי הוקצה דא"א לטלטלו גם למול באותה שעה למי שלא מלו עדיין באותו יום, וא"כ אסור לטלטלו וסיים ופשוט הוא.

ח. ממשנה שם בדף ק"ל ע"א וכו"ע.

ט. פירוש אפי' כל בית עירב עם החצר שלו, ולא אמרינן האיל ואז שכיחים כלי הבית בחצר אם נתיר לטלטל מחצר לחצר כלי ששבת באחד מהם, יטלטלו ג"כ כלים ששבתו בבית מחצר לחצר קמ"ל דלא גזרינן. ט"ז ס"ק ב'.

עין משפט ד. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פי"ב הכ"ג

כָּל הַמִּנְחוֹת טְחִינָתָן וְהִרְקָדָתָן בַּחוּץ. וְלִישָׁתָן וְעִרְכָתָן  
וְאַפִּיָתָן בַּפְּנִים. וְכָל מַעֲשֵׂיהֶן כְּשֵׁרִים בְּזֶרַע עֵד שְׂיָבוֹאוּ  
לְבֵית הַקְּמִיצָה. וּמִחֲבַת וּמִרְחֶשֶׁת הָיוּ בַּעֲזָרָה. וּשְׁתִּיָּהֶם  
מִכְּלֵי הַשָּׂרֵת וּמִקְדָּשֵׁין. וְתַנּוּר שֶׁל מִקְדָּשׁ שֶׁל מִתְכַּת הָיָה:

עין משפט ה. הרמב"ם הל' תמידין ומוספין פ"ה ה"י

וּמִרְבָּעוֹת הֵן. אַךְ כָּל חֲלָה שְׂבָעָה טְפָחִים וְרַחֲבָה  
אַרְבָּעָה טְפָחִים וְגִבָּהָ אַרְבַּע אֶצְבָּעוֹת:

עין משפט ו. הרמב"ם הל' ו.ז. תמידין ומוספין פ"ה ה"ט

כָּל חֲלָה מֵהֵן מְרַבֶּעֶת שֶׁנֶּאֱמַר 'לֶחֶם הַפָּנִים' שְׂיָהִיו לוֹ  
פָּנִים רַבִּים. אַךְ כָּל חֲלָה מֵהֵן עֲשָׂרָה טְפָחִים. וְרַחֲבָה

**א. כסף משנה:** המנחות טחינתן והרקדתן בחוץ וכו'. בתוספתא דמנחות פרק י"א מנחות  
יש בהן מעשה כלי בפנים טיחונן והרקדתן בחוץ לישתן ועריכתן ואפייתן בפנים. וכל  
שכתב רבינו אינו מדוקדק שהרי שתי הלחם ושתי הלחם הפנים קרויין מנחה ופסק רבינו בפ"ח  
מתמידין ומוספין שלישתן ועריכתן בחוץ וכן שנוי בפ' שתי הלחם: וכל מעשיהם כשרים  
בזר וכו'. בפרק הקומץ רבה (דף י"ח): ומחבת ומרחשת היו בעזרה וכו'. בס"פ כל המנחות  
(דף ס"ג): ותנור של מקדש של מתכת היה. בפ' דם חטאת (דף צ"ו) ומפרש התם טעמא  
דכיון דאיכא שתי הלחם ולחם הפנים דאפייתן בתנור וקדושתן בתנור ה"ל כלי שרת וכלי  
שרת דחרס לא עבדינן ופירש"י וקדושתן בתנור שאין נעשים בכלי שרת לפי שאין טעונים  
שמן ואמרינן בפרק שתי הלחם לישתן ועריכתן בחוץ ואפייתן בפנים דתנור מקדש להו:

**ב. כסף משנה:** ומ"ש ומרובעות הן אפשר דילף לה מלחם הפנים. ומ"ש אורך כל חלה  
שבעה טפחים ורחבה ארבעה טפחים וגובהה ד' אצבעות. משנה בפרק שתי הלחם (דף  
צ"ו) ומפרש רבינו קרנותיו גובהה ורש"י פירש בע"א:

**ג. כסף משנה:** כל חלה מהן מרובעת וכו'. בפרק שתי הלחם (דף צ"ה) תניא על אפיית  
לחם הפנים כמין כוורת היה לה בתנור ודומה כמין טבלא מרובעת ובגמ' (דף צ"ד)  
אתמר לחם הפנים כיצד עושים אותו ר' חנינא אמר כמין תיבה פרוצה ר' יוחנן אמר כמין  
ספינה רוקדת ומתיב בגמרא לר"י מהאי ברייתא דדומה כמין טבלא מרובעת ושני ופיה

חֲמִשָּׁה טַפָּחִים. וְרוּמָה שְׁבַע אֲצָבָעוֹת. וְהַשְּׁלָחַן אָרְכוֹ  
שְׁנַיִם עָשָׂר טַפָּח וְרָחְבוֹ שֵׁשָׁה טַפָּחִים. נוֹתֵן אֶרֶץ הַחֲלָה  
עַל רֹחַב הַשְּׁלָחַן נִמְצָאת הַחֲלָה יוֹצֵאת שְׁנֵי טַפָּחִים מִכָּאן  
וּשְׁנֵי טַפָּחִים מִכָּאן. וְכוּפֵל אֶת הַיּוֹצֵא מִכָּאן וּמִכָּאן

דומה כמין טבלא מרובעת ומדסתם רבינו וכתב שהיתה מרובעת משמע שפסק כר' חנינא וצריך טעם למה דהא בגמרא [שם צ"ה.] קאמר דתניא כוותיה דר"י. ואפשר שטעמו משום דר' חנינא עדיף מר"י וקשיש מיניה דהא פקיד [כתובות ק'ג:] ר' חנינא בר חמא ישב בראש והוי כמו תנא: אורך כל חלה מהם עשרה טפחים וכו'. משנה פרק שתי הלחם (דף נ"ו) פלוגתא דר"י ור"מ ופסק כר"מ ונראה שהטעם משום דאבא שאול סבר כוותיה. ומ"ש ורומה ז' אצבעות. הוא פ' מה ששנינו וקרנותיו ז' אצבעות. והרלב"ג כתב בפירושו התורה פרשת תרומה וז"ל כופל מן האורך טפחיים מכאן וטפחיים מכאן ואותם הטפחיים עומדים בגובה כמו דפנות. וענין קרנותיה לפי הנראה לא היתה החלה בעלת ארבע צלעות בשלימות אבל היתה בעלת ח' צלעות ארבע צלעות לצד הזויות באלכסון והם אשר קראום קרנות ואורך כל קרן מהם היה ז' אצבעות ובזה האופן ישלם לזה הלחם שיהיו לו פנים רבים בכל אחד משטחיו המקיפים בו כי כל אחד מששת השטחים המקיפים בכל גוף שיהיה בזה התואר נחלק לג' שטחים עד שכבר יקיפו בו י"ח שטחים ששה שטחים בכל א' מדפניו וארבע בתושבת החלה. ואולם עובי אלו החלות לא הוגבל כי כבר יתחלק לפי קושי הבצק ורכותו, ולפי דעתי היה עביו פחות מאצבע וזה יתבאר משיעור העשרון שהיה עשירית ג' סאין ואמה על אמה ברום שלש אמות היה מחזיק מ' סאה ולזה יהיה שיעור העשרון אמה על אמה ברום חצי אצבע וחמישית חומש אצבע שהם כמו ש' אצבעות ורביע אצבע בקירוב. ובהיות הענין כן הנה החלה הנעשית משני עשרונים מעשרה טפחים אורך וחמשה טפחים רוחב לא יהיה כי אם שש שמיניות אצבע בקירוב כשהונח שיעור הבצק כשיעור הסלת אשר ממנו נעשה והוא מבואר שהבצק כשהיה מצה לא יהיה נוסף כמותו על כמות הקמח ואם היה שיהיה נוסף הנה הוא מעט אבל יראה בחוש שכמות הבצק הזה הוא פחות מכמות הקמח ולזה לא יתכן שיהיה עובי אלו החלות כי אם פחות מאצבע ולזאת הסבה תמהנו על הרמב"ם במה שפירש וקרנותיו ז' שעובי החלה היה ז' אצבעות ועוד שכבר התבאר שם שיעור שתי הלחם שהיו באים בעצרת שהם באים חמץ שהיה כל אחד מהם עשרון והנה היה ארכו שבעה טפחים ורחבו ארבעה וקרנותיו ארבע אצבעות והוא מבואר שהבצק שיהיה חמץ הוא רב הכמות ממה שהיה בהיותו מצה ואם היה הרצון בקרנותיו עביו הנה יהיה שיעור החלה שהיא מצה הבאה משני עשרונים יותר מג' שיעורים מהחלה שהיא חמץ הבאה מעשרון אחד וזה בלתי אפשר בשום פנים עם שהוא רחוק שיהיה מוגבל האורך והרוחב והעובי כי הכמות יתחלק לפי קושי הבצק ורכותו וכו' ולזה הוא מבואר כי הרצון בקרנותיו כמו שפירשנו אנחנו עכ"ל:

\*\*\*\*\*  
את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים  
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477  
email: minchat.aaa@gmail.com

וַיִּשְׁאָר בֵּין שְׁנֵי הַקְּצוֹת רוּחַ בְּאַמְצָע. וְכֵן מִנִּית חֲלָה עַל  
גְּבִי חֲלָה עַד שְׁעוֹרָךְ שֵׁשׁ חֲלוֹת. וְכֵן עוֹשֶׂה בְּצַד הַמַּעֲרָכָה  
שְׁנִיָּה שֵׁשׁ חֲלוֹת:

### שו"ע יו"ד סימן רא סעיף א

- א. אין האשה עולה מטומאתה ברחיצה במרחץ או באמבטיה <sup>מ</sup> ואפי' עלו עליה כל מימות שבעולם חייבים עליה כרת עד שתטבול כל גופה בבת אחת במי מקוה או מעיין שיש בהם ארבעים סאה <sup>נ</sup>.
- ב. שיעור ארבעים סאה הוא אמה על אמה בגובה שלש אמות במרובע ובאמה בת ששה טפחים וחצי אצבע <sup>ס</sup>.
- ג. אם המקוה רחב יותר ואינו גבוה כ"כ כשר <sup>ע</sup> אם יכולה להתכסות כל גופה בהן בבת אחת, וצריך שיעלה בחשבון ארבעים וארבע אלף וק"ח אצבעות בגודל ועוד חצי אצבע.
- ד. צריך שיהיה החריץ שבו המים גדול יותר משיעור ארבעים סאה של המים כדי שכשתכנס הטובלת ויתרוממו המים ישארו שם ארבעים סאה <sup>פ</sup>.

מ. לשון הרמב"ם בפ"א מהלכות א"ב.

- נ. מבריינתא בע"ז דף ע"ה ובסוף פ"ק דחגיגה. ומי מקוה היינו מי גשמים שנקוו לגומא אע"פ שאינן מים חיים דא"צ מים חיים אלא לזב אבל לא לגדה ולזבה. טור. אבל בארות שנובעים הם מעיין גמור לכל דבר.
- וכל זה באדם, שצריך ארבעים סאה גם במי מעיין. אבל בכלים במעיין, בכל שהוא לדברי הכל. טור.
- ס. דבעינן אמה שוחקת והשוחקת יתירה על העצבה בחצי אצבע ממשנה פ"ט דכלים משנה י"ז, רשב"א.
- ע. והיינו כשיש בין הכל מ' סאה. ועיין בסי' קצ"ח סעיף ל"ו, ל"ז. ולקמן בסימן זה בסעיף ו'. ש"ך ס"ק ד'-ה'.
- פ. עיין בפ"ת ס"ק ג' מש"כ ממעיל צדקה.

\*\*\*\*\*  
את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלהודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477  
email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט וז.

הרמב"ם הל' בית הבחירה פ"ג הי"ד

וְשִׁמוּנָה וְעֶשְׂרִים קָנִים שֶׁל זָהָב **ז** כָּל אֶחָד מֵהֶן כֹּחֲצֵי קָנָה  
חָלוּל הָיוּ לוֹ. אַרְבָּעָה עָשָׂר לְסֹדֶר זֶה וְאַרְבָּעָה עָשָׂר לְסֹדֶר  
זֶה. וְהֵם הַנִּקְרָאִים 'מִנְקִיּוֹתָיו'. וְשְׁנֵי הַבְּזִיכִין שֶׁמִּנְחִין  
בָּהֶן הַלְבוּנָה עַל הַשְּׁלֶחָן בְּצַד הַמַּעֲרָכוֹת הֵן הַנִּקְרָאִין  
'כַּפּוֹתָיו'. וְהַדְּפוּסִין שֶׁעוֹשִׂין בָּהֶם לֶחֶם הַפָּנִים הֵם  
הַנִּקְרָאִים 'קַעְרוֹתָיו':

עין משפט וז.

הרמב"ם הל' בית הבחירה פ"ג הי"ג

אַרְבָּעָה סְנִיפִין שֶׁל זָהָב הָיוּ לַשְּׁלֶחָן **ק** מִפְּצָלִין בְּרֹאשֵׁיהֶן  
שֶׁהָיוּ סוּמְכִין בָּהֶן שְׁתֵּי הַמַּעֲרָכוֹת שֶׁל לֶחֶם הַפָּנִים. שְׁנַיִם  
מִסֹּדֶר זֶה. וְשְׁנַיִם מִסֹּדֶר זֶה. וְהֵם הַנֶּאֱמָרִים בַּתּוֹרָה  
'וּקְשׁוֹתָיו':

**צ.** כסף משנה: ומ"ש וכ"ח קנים של זהב כל אחד מהם כחצי קנה חלול היו לו וכו'. משנה  
שם (דף צ"ו). ומה שכתב והם הנקראין מנקיותיו. שם בגמרא (דף צ"ז) ופירש"י על שם  
שמנקים את הלחם מעיפוש. ומ"ש ושני הבזיכין שמניחים בהם הלבונה וכו' הן הנקראים כפותיו  
והדפוסים שעושין בהם לחם הפנים הם הנקראים קערותיו. גם זה שם בגמרא:

**ק.** כסף משנה: ארבעה סניפין של זהב היו לשלחן וכו'. משנה בפרק שתי הלחם (דף צ"ו)  
ופירש"י מפוצלים לתת ראשי הקנים באותם פיצולים והרבה פיצולין יש בהם למנין  
הקנים. ומ"ש והם הנאמרים בתורה וקשותיו שם בגמרא ופירש"י על שם שמקשה הלחם  
ומחזקו שלא ישבר:

**הרמב"ם הל' תמידין ומוספין פ"ה ה"ב**

וְדָבָר בָּרוּר בַּתּוֹרָה שֶׁהוּא שְׁתֵּים עָשָׂר חֲלוֹת <sup>ר</sup> כָּל חֲלָה שְׁנֵי עָשָׂרוֹנִים. וְעוֹרְכִין אוֹתוֹ שְׁנֵי סְדָרִים. שֵׁשׁ חֲלוֹת בְּכָל סֵדֶר. חֲלָה עַל גְּבִי חֲלָה וּבֵין כָּל שְׁתֵּי חֲלוֹת שְׁלֹשָׁה קָנִים שֶׁל זָהָב כְּדֵי שֶׁתִּהְיֶה הָרוּחַ מְנַשְּׁבֶת בּוֹ. וְסוּמָךְ כָּל מַעֲרָכָה בְּשְׁתֵּי קְשׁוּוֹת. וְנוֹתְנִין בְּצַד כָּל כְּלִי שִׁישׁ בּוֹ קֶמֶץ לְבוֹנָה שֶׁנֶּאֱמַר 'וְנָתַתָּה עַל הַמַּעֲרָכָה לְבוֹנָה זָכָה'. וְכִלִּי זֶה הוּא הַנִּקְרָא בָּזֶךְ. נִמְצְאוּ שְׁנֵי קֶמְצֵי לְבוֹנָה בְּשְׁנֵי הַבְּזִיכִין. וְשׁוּלִים הָיוּ לְבְּזִיכִין כְּדֵי שֶׁיִּנְיָחוּם עַל הַשְּׁלֶחָן:

עין משפט ט.

**הרמב"ם הל' בית הבחירה פ"ג הי"ד**

עיינ לעיל עין משפט ח

עין משפט י.

**הרמב"ם הל' תמידין ומוספין פ"ה הי"א**

לֹא סְדוּר הַקָּנִים וְלֹא נְטִילָתָן דּוּחָה אֶת הַשֶּׁבֶת. אֶלָּא מַעֲרַב שֶׁבֶת נִכְנָס וְשׁוּמְטֵן וְנוֹתְנֵן לְאַרְךָ הַשְּׁלֶחָן. וּבְאַחַד בְּשֶׁבֶת נִכְנָס וּמִכְנִים אֶת הַקָּנִים בֵּין הַחֲלוֹת:

**ר. כסף משנה:** ומ"ש ובין כל שתי חלות שלשה קנים של זהב וכו' וסומך כל מערכה בשתי קשורות. פרק שתי הלחם (דף צ"ו) במשנה. ומ"ש ונותנין בצד כל מערכה כלי שיש בו קומץ לבונה וכו' כתוב בתורה ונתת על המערכת לבונה זכה ובמשנה פרק שתי הלחם אמרינן שהיה בשני בזיכין. ומ"ש ושולים היו לבזיכים וכו'. בברייתא פרק תמיד נשחט (דף ס"ד): ובתוספתא דמנחות פ"א. ומה שכתב בצד כל מערכה. הוא כאבא שאול דאמר [מנחות צ"ו]. ונתת על המערכת לבונה זכה הוא כמו ועליו מטה מנשה שפירושו אצלו ופסק כמותו מפני שדעת רבי שם [דף ס"ב]. גבי הנפת לחם וכבשים כמותו והלכה כרבי משום דמפרשי אמוראי טעמו ועוד דבפ' הקומץ [דף כ"ו: כ"ז] בעו ר' יצחק אליביה כן כתב הר"י קורקוס ד"ל:

עין משפט כ.

הרמב"ם הל' בית הבחירה פ"ג הי"ב

**הַשְּׁלַחַן הָיָה אֲרָכּוֹ שְׁנַיִם עָשָׂר טַפָּח וְרָחְבוֹ שֶׁשָּׁה שׁ  
טַפָּחִים. וְהָיָה מִנַּח אֲרָכּוֹ לְאַרְבֵּי הַבֵּית וְרָחְבוֹ לְרֹחַב הַבֵּית.**

**ש.** כסף משנה: השלחן היה ארכו י"ב טפח ורחבו ששה. בפרק שתי הלחם (דף צ"ו) תנן השלחן ארכו עשרה ורחבו חמשה וכו' דברי ר' יהודה ר' מאיר אומר השלחן ארכו י"ב ורחבו ששה ופירש"י ארכו י' ורחבו ה' כדכתיב אמתים ארכו ואמה רחבו ור' יהודה לטעמיה דאמר אמת כלים באמה בת חמשה וכו' ורבי מאיר לטעמיה דאמר כל האמות היו בינוניות וצריך טעם למה פסק כר' מאיר ואפשר שטעמו מפני ששנינו שם במשנה דאבא שאול ס"ל כוותיה. ומ"ש והיה מונח ארכו לאורך הבית וכו' וכן שאר כל הכלים ארכן לארכו של בית. משנה שם: ומ"ש חוץ מן הארון שהיה ארכו לרוחב הבית. שם (דף צ"ח) תנו רבנן כל הכלים שבמקדש ארכן לארכו של בית חוץ מארון שארכו לרחבו של בית וכו' מדבדיו כך היו מונחין ובדיו מנ"ל דתניא ויארכו הבדים יכול לא היו נוגעים בפרוכת ת"ל ויראו אי ויראו יכול יהו מקרעין בפרוכת ויוצאין ת"ל לא יראו החוצה הא כיצד דוחקין וכולטין בפרוכת ודומין כמין שני דדי אשה שנאמר צרור המור דודי לי בין שדי ילין ומנ"ל דבדיו לפותיא דארון הו' יתבי דילמא לארכו דארון הו' יתבי אמר רב יהודה תרי גברי באמתא ופלגא לא מסתגי להו ומנ"ל דבארבעה הו' דרו להו דכתיב ונסעו הקהתים תרי נושאי המקדש נמי תרי. ופירש"י כל הכלים כגון שלחנות ארכן לארכו של בית ממזרח למערב וכו'. [ובדיון מנ"ל דכך היו בדיו מונחים ממזרח למערב וכו'. פרכת היתה פרוסה בפתח בית קדשי הקדשים וכו'. כמין שני דדי אשה אלמא בדים ממזרח למערב קיימי ראשן אחד למערב וראשן אחד למזרח בתוך הפתח וש"מ רחבו של ארון ממזרח למערב שהיה ארכו של בית. תרי גברי באמתא ופלגא אי הו' בדים לארכו לא היה בין בד לבד אלא שתי אמות ומחצה עכ"ל: ומ"ש וכן נרות המנורה היו כנגד רוחב הבית בין הצפון ובין הדרום. בפרק שתי הלחם (דף צ"ח:) אמרינן דרבי סבר דמנורה מזרח ומערב ור' אלעזר בר' שמעון סבר צפון ודרום ואמרינן דטעמא דרבי משום דכתיב בנר מערבי יערוך אותו לפני ה' מכלל דכולהו לאו לפני ה' ואי ס"ד צפון ודרום כולהו נמי לפני ה' נינהו ור' אלעזר בר' שמעון וכו' הא כתיב יערוך אותו דמצדד להו אצדודי דתניא אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות מלמד שהיו מצדדין פניהם כלפי צד אמצעי. ופירש"י מזרח ומערב הג' קנים במזרח והשלשה במערב. מדכתיב בנר מערבי לפני ה' דכתיב יערוך אותו וכו' לפני ה' דמשמע אותו לפני ה' ואין אחר לפני ה' אלמא חד הוא דהוי כלפי מערב לצד בית קדשי הקדשים אלמא מזרח ומערב היו מונחים והחיצון של צד מערב קרי ליה נר מערבי דאי בצפון אשתכח דכולהו פי הפתילות שוות למערב וכו'. והכתיב אותו דמשמע א' לפני ה' ותו לא. מצדד להו אצדודי לעולם צפון ודרום מנחי ואפ"ה ליכא אלא חד כלפי מערב והיינו אמצעי שפי הפתילה כלפי מערב ושאר הפתילות מצודדות פיהן כלפי האמצעי שג' של צד צפון מצודדות כלפי דרום ושלשה של צד דרום מצודדות כלפי צפון. אל מול פני המנורה אמצעי

וְכֵן שָׂאָר כָּל הַכִּלִּים שֶׁבְּמִקְדָּשׁ אָרְכָן לְאָרְכוֹ שֶׁל בֵּית  
וְרֹחֶבָן לְרֹחֶב הַבֵּית חוּץ מִן הָאָרוֹן שֶׁהִיא אָרְכוֹ לְרֹחֶב  
הַבֵּית. וְכֵן נֵרוֹת הַמְּנוֹרָה כְּנֶגֶד רֹחֶב הַבֵּית בֵּין הַצָּפוֹן וּבֵין  
הַדָּרוֹם:

עין משפט ל. הרמב"ם הל' בית הבחירה פ"ג ה"י

אֵלּוּ הָאֲרָבָעָה עָשָׂר קָנִים <sup>ח</sup> נֹתֵן הַחֲלָה הָרִאשׁוֹנָה עַל  
עֲצָמוֹ שֶׁל שִׁלְחָן וְנֹתֵן בֵּין רִאשׁוֹנָה וּשְׁנִיָּה שְׁלֹשָׁה קָנִים.  
וְכֵן בֵּין כָּל חֲלָה וְחֲלָה שְׁלֹשָׁה קָנִים. וּבֵין שְׁשִׁית

עומד על גופה של מנורה והשאר על הקנים ומשמע קרא אותן שעל הקנים מצודדות כלפי  
אותם של מערב. ובר"פ במה מדליקין (דף כ"ב: ד"ה נר מערבי) כתב רש"י למ"ד מזרח  
ומערב היו מונחים סדר הקנים קרי מערבי נר שני שבצד החיצון שהוא במזרח ולמ"ד צפון  
ודרום [היו] מונחים האמצעי קרי מערבי על שם שהיה פיו כנגד מערב וכל שאר נרות כלפי  
האמצעי דכתיב אל מול פני המנורה דהיינו אמצעי יאירו וגו' של צפון היו פונים לדרום  
ושבדרום פונים לצפון. נרות לוצ"ש של זהב עכ"ל. ואע"ג דהלכה כרבי מחבירו פסק רבינו  
כר' אלעזר בר' שמעון משום דקרא דאל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות מסייע ליה,  
ואין לומר שטעם רבינו משום דהוה עדיף מיניה בתורה כדאיתא בפ' הפועלים שאף ע"פ  
כן לא יצא מגדר חברו ותדע שהרי בפ"ח מהלכות כלי המקדש פסק רבי לגבי ר"א בר'  
שמעון: וכתב הראב"ד וכן נרות המנורה היו כנגד רוחב הבית בין הצפון והדרום. א"א זה  
הוא מחלוקת תנאים וכו'. ומשנה זו פ"ג דתמיד ומדקתני נרות מזרחיים משמע ודאי דאתא  
כמ"ד מזרח ומערב היו מונחים דאילו למ"ד צפון ודרום לא שייך למיתני מזרחיים ולא  
מערביים אלא צפוניים או דרומיים ואין מזה השגה על רבינו שהוא סובר שמשנה זו כרבי  
ולא קי"ל כוותיה וכ"כ רבינו בפירוש המשנה ואין להקשות דסתם מתני' דפרק שתי הלחם  
אתיא כרבי דקתני כל הכלים שבמקדש ארכן לארכו של בית דההוא כלל לא דוקא דהא  
ארוך לכ"ע ארכו לרחבו של בית כמו שנתבאר ואדרבה יש להוכיח דאתיא כר"א בר"ש  
ותנא ושייר ארון ונרות דאי כרבי דלא שייר אלא ארון קשיא מאי שייר דהאי שייר:

**ת. כסף משנה:** אלו הארבעה עשר קנים וכו' עד נמצאו ארבעה עשר בכל מערכה ומערכה.  
ברייטא שם ומסיים בה העליונה אינה צריכה אלא שנים לפי שאין עליה משאוי  
התחתונה אינה צריכה כל עיקר לפי שמונחת על טהרו של שלחן ופירש"י לפי שאין משוי  
עליה שיכבידנה על שלמטה הימנה. על טהרו של שלחן ולא מיעפש:

\*\*\*\*\*  
את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלהודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים  
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477  
email: minchat.aaa@gmail.com

וְחִמְשִׁית שְׁנֵי קָנִים בְּלֶבֶד לְפִי שְׂאִין עַל הַשְּׁשִׁית אַחֲרֶת.  
נִמְצְאוּ אַרְבָּעָה עָשָׂר בְּכָל מַעֲרָכָה וּמַעֲרָכָה:

**הרמב"ם הל' תמידין ומוספין פ"ה ה"ב**

עיינ לעיל עין משפט ח

## דף צו:

**הרמב"ם הל' כלים פ"ג ה"א**

עין משפט א.ב.

כָּל כָּלִי עֵץ הָעָשׂוּי לְנִחַת אָפְלוֹ אֵינוֹ מְקַבֵּל אֶלָּא דָּבָר  
מוֹעֵט אֵינוֹ מְקַבֵּל טֶמְאָה לֹא מִן הַתּוֹרָה וְלֹא מִדְּבָרֵי  
סוֹפְרִים. וְכָל כָּלִי עֵץ הָעָשׂוּי לְהַתְטִיל מָלֵא וְרִיקָן כְּשֶׁק  
אָפְלוֹ הָיָה מִחֲזִיק מֵאָה סָאָה וְאֵף עַל פִּי שֵׁשׁ לוֹ שׁוּלִים  
הוֹאִיל וְאֵינוֹ עָשׂוּי לְנִחַת הָרִי זֶה מְקַבֵּל טֶמְאָה דִּין תּוֹרָה  
כְּשֶׁאֵר כָּלִי קָבוּל. וְכָל כָּלִי עֵץ שֶׁהוּא סֶתֶם אִם הָיוּ לוֹ  
שׁוּלִים לִישֵׁב עֲלֵיהֶם עַל הַקֶּרֶקַע כְּדֵי שֶׁלֹּא יִהְיֶה נוֹחַ  
לְהַתְגַּלְגֵּל וְהָיָה מִחֲזִיק אַרְבָּעִים סָאָה בְּלַח שֶׁהֵן כּוֹרִיִּים  
בִּיבֹשׁ אֵינוֹ מְקַבֵּל טֶמְאָה כָּלָל לֹא מִן הַתּוֹרָה וְלֹא מִדְּבָרֵי  
סוֹפְרִים מִפְּנֵי שֶׁחֲזָקָתוֹ שֶׁעָשׂוּי לְנִחַת. וּדְבָרִים אֵלוֹ דְּבָרֵי  
קִבְלָה הֵן. מִפִּי הַשְּׁמוּעָה לְמָדוּ מָה שֶׁק שֶׁהוּא מִתְטִיל  
מָלֵא וְרִיקָן אֵף כָּלִי עֵץ לֹא יִטְמָא אֶלָּא אִם כֵּן הָיָה  
מִתְטִיל מָלֵא וְרִיקָן לְהוֹצִיא כָּלִי עֵץ הָעָשׂוּי לְנִחַת:

עין משפט ג.

הרמב"ם הל' כלים פ"ו ה"ו

השלחן או הדלפקי א שחפן בשיש ושיר בהם מקום הנחת הכוסות מקבלין טמאה ואם חפה הכל טהור. בין בצפוי עומד בין בצפוי שאינו עומד בין שחפה את לבזבזיו בין שלא חפן בין שהיו של עצים חשוכים כגון אשכרוע וכיוצא בו בין שהיו של שאר עצים הואיל וחפן כלן טהורין כמו שבארנו:

א. כסף משנה: השלחן או הדולפקי וכו'. משנה פרק כ"ב וכת"ק. ומ"ש ואם חיפה הכל טהור בין בצפוי עומד וכו' עד סוף הפרק. ועיין במה שכתבתי ספ"ד: